

F. t. I. vedr. retsplejeloven og forskellige andre love

der ikke er samme praktiske hensyn at tage til anklagemyndigheden som til en part i en civil sag. Endvidere bør den sigtede eller tiltalte, som selv er til stede i retten, efter rådets opfattelse altid have mulighed for at møde ikke alene sin dommer, men også sin anklager ansigt til ansigt.

Retsplejerådet finder på den baggrund, at *anklageren* aldrig skal kunne deltage i et retsmøde via videoforbindelse, hvis sigtede eller tiltalte er til stede i retten. Anklageren bør heller ikke kunne deltage via videoforbindelse under hovedforhandlingen i første instans eller i ankesager, der omfatter bedømmelsen af beviserne for tiltaltes skyld, selv om tiltalte undtagelsesvis ikke er til stede. I andre tilfælde bør anklageren imidlertid efter rådets opfattelse kunne deltage i et retsmøde via videoforbindelse, hvis det skønnes forsvareligt, og der i øvrigt foreligger særlige grunde.

Retsplejerådet foreslår, at retten kan tilbyde *sigtede* eller *tiltalte* at deltage i et *retsmøde under efterforskningen* eller *forberedelsen af hovedforhandlingen* via videoforbindelse, hvis sigtedes eller tiltaltes tilstedeværelse i retten ikke er nødvendig.

Retsplejerådet finder dog, at grundlovsforhør bør undtages fra muligheden for at deltage via videoforbindelse. Den første iværksættelse af varetægtsfængsling er det alvorligste straffeprocessuelle tvangsindgreb, og efter gældende ret skal sigtede være alvorligt syg eller bevidstløs for ikke fysisk at blive fremstillet for retten i grundlovsforhøret.

Med hensyn til retsmøder, hvor der skal tages stilling til politiets anmodning om forlængelse af varetægtsfængsling, anfører Retsplejerådet, at en anvendelse af videomøder som alternativ til personligt fremmøde i disse tilfælde vil kunne spare mange ressourcer, som i dag anvendes til transport og bevogtning. Retsplejerådet finder imidlertid, at varetægtsfængsling er et så alvorligt indgreb, at reglerne om, hvornår den fængslede har krav på at komme til stede i retten ved afgørelser om forlængelse af varetægtsfængslingen, ikke bør ændres. En anmodning fra sigtede eller tiltalte om fysisk fremstilling i retten bør således efter Retsplejerådets opfattelse også fremover kun kunne afslås, hvis en sådan fremstilling ville være forbundet med uforholdsmæssige vanskeligheder, jf. retsplejelovens § 767, stk. 1, i slutningen.

Med hensyn til *hovedforhandlingen* finder Retsplejerådet, at i de tilfælde, hvor sagen kan afgøres uden tiltaltes tilstedeværelse, bør der så meget desto mere være mulighed for, at tiltalte deltager i hovedforhandlingen via videoforbindelse.

Retsplejerådet finder således, at tiltalte i hvert fald bør kunne deltage i hovedforhandlingen via videofor-

bindelse i sager, hvor der ikke bliver spørgsmål om højere straf end fængsel i 6 måneder, medmindre retten finder tiltaltes fysiske tilstedeværelse i retten nødvendig. Disse sager kan under visse betingelser, herunder at tiltalte samtykker, afgøres uden tiltaltes tilstedeværelse, jf. retsplejelovens § 847, stk. 4, nr. 3. I betragtning af, at deltagelse via videoforbindelse efter rådets forslag altid skal ses som et tilbud til tiltalte, kan det efter rådets opfattelse også overvejes at give mulighed for deltagelse via videoforbindelse i videre omfang end i de tilfælde, hvor der kan afsiges udeblivelsesdom, og rådet foreslår, at der gives mulighed for deltagelse via videoforbindelse i sager, hvor der ikke bliver spørgsmål om at idømme højere straf end fængsel i 1 år, forudsat at retten ikke finder tiltaltes fysiske tilstedeværelse nødvendig.

Tilståelsessager afgøres efter en forenklet fremgangsmåde, uden at der formelt afholdes en hovedforhandling. Der afholdes imidlertid et retsmøde, som – bortset fra, at fremgangsmåden er forenklet – svarer til hovedforhandlingen i andre straffesager.

Retsplejerådet foreslår, at tiltalte skal kunne deltage via videoforbindelse i et sådant retsmøde i samme omfang som i hovedforhandlingen i ikke-tilståelsessager. Tiltalte vil således efter rådets forslag kunne deltage via videoforbindelse i sager, hvor der ikke bliver spørgsmål om at idømme højere straf end fængsel i 1 år, forudsat at retten ikke finder tiltaltes fysiske tilstedeværelse i retten nødvendig.

I *ankesager*, hvor der er spørgsmål om at bedømme beviserne for tiltaltes skyld, bør tiltalte efter Retsplejerådets opfattelse kunne deltage i hovedforhandlingen via videoforbindelse i samme begrænsede omfang som i første instans. I andre ankesager (herunder alle ankesager for Højesteret) bør tiltalte efter rådets opfattelse kunne deltage via videoforbindelse, forudsat at retten ikke finder tiltaltes fysiske tilstedeværelse i retten nødvendig.

Retsplejerådet foreslår endvidere, at når sigtede eller tiltalte *afgiver forklaring*, skal sigtedes eller tiltaltes deltagelse via videoforbindelse ske under tilsvarende kontrolforanstaltninger, som foreslås for vidneforklaringer, jf. herom pkt. 6.2.2 nedenfor.

Retsplejerådet anfører, at i retsmøder, hvor sigtede eller tiltalte ikke deltager – heller ikke via videoforbindelse – bør *forsvareren* kunne deltage via videoforbindelse, hvis det findes forsvareligt. Forsvareren bør dog lige så lidt som anklageren kunne deltage via videoforbindelse under hovedforhandlingen i første instans eller i ankesager, der omfatter bedømmelsen af beviserne for tiltaltes skyld, selv om tiltalte undtagelsesvis ikke er til stede.